

HET V OLKS BELA NG ■

LIBERAAL VLAAMS OPINIEBLAD
WWW.HETVOLKSBELANG.BE

Nr 6 • juni 2026
Jaargang 146 • maandelijks

In dit nummer:

EDITORIAAL

Bouchez bakt het bruin / 2

ONDER VRIENDEN

Sylvain Peeters nieuwe voorzitter van
het Willemsfonds / 3

LIBERAS

Bij 180 jaar Liberale Partij / 4

LVV

Herfederalisering is zelfbedrog / 6

BOEK VAN DE MAAND

Karel V. De biografie / 8

BUITENLAND

Hoog tijd voor de Danelaw / 9

OPINIE

Meer Europa, minder België / 11

MAATSCHAPPIJ

Koehandel rond abortus / 12

liberaalvlaamsverbond

LVV over een nieuwe staatshervorming

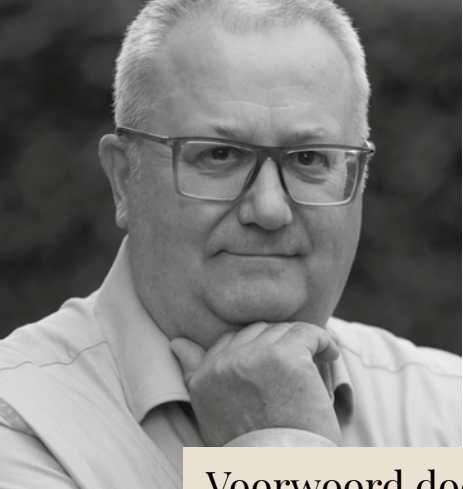

Meer Vlaanderen minder België

"De Belgische staatsstructuur is uitgegroeid tot een institutioneel kluwen dat nog moeilijk te verantwoorden is. Ze lijkt steeds meer op een Picassoschilderij: intrigerend, maar voor wie erin moet functioneren vooral verwarrend. Bevoegdheden zijn versnipperd, overlappen elkaar of zijn kunstmatig opgesplitst, wat coherente besluitvorming bemoeilijkt." Die conclusie maakt het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) in een standpunt in De Morgen (15/6/2026). Het versterken van het federale niveau heeft geen zin.

Het LVV pleit onomwonden voor meer regionalisering en responsabilisering. "Dat is geen Vlaams-nationalistisch pleidooi, maar vertrekt vanuit fundamentele liberale uitgangspunten: wantrouwen tegenover machtsconcentratie en de overtuiging dat beleid zo dicht mogelijk bij de burger moet worden gevoerd. Liberalen willen geen samenleving die top-down wordt geboetseerd. Het subsidiariteitsprincipe is richtinggevend: beleid vindt het beste plaats op het laagste niveau waar men effectief kan handelen", aldus het LVV.

Lees meer blz. 6.

Voorwoord door Bert Cornelis

“*De liberale krachten in dit land kunnen zich niet langer de luxe permitteren zich intern te laten verdelen.*”
Frédéric De Gucht, Anders.

Bouchez bakt het bruin

Liberalen hebben in België over de taalgrenzen heen altijd in de beste verstandhouding geleefd. Kon Guy Verhofstadt met de uitdrukkelijke steun van toenmalig MR-voorzitter Louis Michel in 1999 niet premier van België worden en een paarsgroen kabinet vormen? Vijf jaar geleden vierden MR en Open Vld nog samen 175 jaar liberalisme. Maar toen zat er al goed de klad in: MR-voorzitter Georges-Louis Bouchez had een nieuwe vijand gevonden, niemand minder dan zijn eigen liberale premier Alexander De Croo. Er ging geen dag voorbij of Open Vld-voorzitter Egbert Lachaert moest brandjes blussen. Het zou hem later zelfs de voorzittershamer kosten. De viering van 180 jaar liberalisme vond dit keer vooral langs Waalse kant plaats, en wel in het natuurpark Pairi Daiza. De bekende Panda's waren er ook, maar ei zo na ontbrak een toch wel niet onbelangrijke gast: Anders.-voorzitter Frédéric De Gucht. De Vlaamse tegenvoeter, Anders., stond aanvankelijk niet op de lijst der genodigden. Ter elfder ure werd De Gucht dan toch nog op het podium van Pandaland gehesen.

MR-Vlaanderen

De relatie tussen de Vlaamse en Waalse liberalen wordt al een tijdje overschaduwd door de dreiging van Bouchez om bij de volgende verkiezingen in Vlaanderen mee te doen met een nieuwe zusterpartij, de MR-Vlaanderen. Voor Anders.-voorzitter Frédéric De Gucht is dat zowat de grootste nachtmerrie ooit, maar in de wandelgangen hoort men ook tandengeknars van premier Bart De Wever die een MR-Vlaanderen ook als een bedreiging voor zijn partij, de N-VA ziet. Waar is de tijd dat de liberale staatsman Omer Vanaudenhove in 1961 met een nieuwe unitaire partij, de PVV/PLP begon, en na de verkiezingen van 1965 zijn partij van 20 naar 48 zetels bracht, of zo'n 21,61% van de

stemmen? Guy Verhofstadt ging in 1991 bij Vanaudenhove op de koffie om hem te laten uitleggen dat vernieuwing en verruiming tot succes kunnen leiden. Pas in 1999 kon hij de VLD opnieuw in een regering loodsen. Beide liberale partijvoorzitters kenden de kunst om liberalen te doen samenwerken, boven alle tegenstellingen heen, wat op zich al een krachttoer was. Maar ze botsten beiden evenwel op onbeheersbare krachten die zich van het Belgische politieke bestel hadden meester gemaakt. Vanaudenhove kon de splitsing van zijn unitaire liberale partij niet tegenhouden wegens aanhoudende interne communautaire spanningen, en Verhofstadt had te fel en nogal naïef op het middenveld ingebeukt, en kon de beloofde verwachtingen niet helemaal inlossen. De militant haakte moedeloos af zodat de partij wegdeemsterde.

Brulboei

Bouchez blijft het intussen maar bruin bakken. Op een blauw netwerkevent in Diksmuide sloeg hij schaaamteloos toe. Bouchez had tijdens een Kiwanisavond niemand minder dan brulboei Jean-Marie Dedecker, de burgemeester van Middelkerke en 'pain in the ass' van Bart De Wever aan zijn zijde. Bouchez en Dedecker, die 'ongebreideld populisme' gemeen hebben, dreven er naar hartenlust de spot met Frédéric De Gucht en zijn partij Anders. Het ontlakte Bouchez zelfs de uitspraak: "Kijk, als Jean-Marie hier vanavond aankondigt dat hij onze MR-lijsttrekker wil zijn, dan kan ik niet anders dan hier in Vlaanderen lijsten indienen." Volgens mij is dat lijsttrekkerschap al lang bezegeld en zal Bouchez binnenkort met zijn MR-Vlaanderen starten. Intussen zitten de peilingen voor Bouchez ook niet meer heel goed en begint hij, zoals hij dat eerder met premier De Croo deed, de huidige premier De Wever wat te jennen. Onder invloed van de socialistische regeringspartner

Vooruit, gaat het federale beleid volgens Bouchez nogal eens te ver naar links, en dat is niet naar de zin van de MR die niet van plan is "om zelfmoord te plegen, zoals Open Vld dat deed."

Waarschuwing van De Gucht

Terug naar '180 jaar Liberale Partij' in Pandaland. De Gucht mocht dan toch naar de MR-viering komen. Na een lange intro over het bestaansrecht van het liberalisme gaf De Gucht aan Bouchez een niet mis te verstane boodschap mee: "De liberale krachten in dit land kunnen zich niet langer de luxe permitteren zich intern te laten verdelen. We staan voor een existentiële keuze. We zullen voor elke morzel grond moet vechten, en dat kan enkel zij aan zij. Als we ons in gemeenschappen laten verdelen zullen we elke centimeter verliezen." Ik weet niet of Bouchez zich aangesproken voelde. Maar het is wel zeker: het liberalisme is een ideologie die niet volgens taalgrenzen verloopt. En de vorming van federale regeringen al helemaal niet. Het zou goed zijn dat De Gucht de plooiën met Bouchez gladgestreken houdt; het zal zijn kansen volgende keer vergroten om opnieuw in een federale regering te geraken.

‘Met hernieuwde energie vooruit!’

Sylvain Peeters, nieuwe voorzitter van het Willemsfonds

Het Willemsfonds stelde zijn nieuwe voorzitter voor: Sylvain Peeters. Met zijn benoeming kiest de vereniging voor een vertrouwd gezicht met een sterke staat van dienst. Sylvain Peeters is geen onbekende binnen het Willemsfonds. Hij was eerder al algemeen voorzitter van 2003 tot 2012 en zette toen mee de strategische lijnen uit van de vereniging.

Nadien legde hij zijn voorzitterschap neer om het voorzitterschap van deMens.nu op zich te nemen. Zijn engagement voor het Willemsfonds bleef echter behouden: later nam hij ook de rol van penningmeester op. Daarnaast is Sylvain Peeters de bezieler van De Bronzen Uil, het jaarlijkse literaire festival en de prijs voor het beste Nederlandstalige debuut, waarmee het Willemsfonds een belangrijke bijdrage levert aan het literaire landschap. Hij is ten slotte een vaste klant op de LVV-events. In het jongste nummer van het Willemsfonds-magazine 'Rechtuit' stelde hij zijn visie op zijn voorzitterschap voor.

"Beste vrienden,

Het is wat onwennig om nu hier terug het

woord tot jullie te moeten richten, in mijn hoedanigheid van voorzitter. Ik was eigenlijk van plan om, gelet op mijn leeftijd, me geleidelijk terug te trekken uit alle verenigingen waarin ik een rol vervul. En zie, precies het tegenovergestelde gebeurt. Na 14 jaar neem ik opnieuw het voortouw in het Willemsfonds. En in moeilijke omstandigheden, maar met een sachare van enthousiaste, actieve en jonge bestuurders. Dat geeft me een goed gevoel, om er weer eens in te vliegen. En ik kan daarbij ook bogen op een kleine ploeg van zeer ervaren en competente medewerkers. Het vormt een uitdaging waar ik zeker niet voor terugdeins.

Het Willemsfonds bestaat dit jaar 175 jaar, en dat gaan we nog eens extra in de kijker zetten op de Vlaamse feestdag. Jaarlijks gedenken we onze naamgever met een bloemenhulde aan zijn beeld, een kunstwerk van Vic Gentils in Boechout. Ieder jaar dunt het aantal aanwezigen wat uit. Daarom deze oproep om er te zijn en zo te tonen dat de oudste vereniging van het middenveld nog steeds leeft. Mag ik je daar de hand schudden? Dat het Willemsfonds leeft kun je met dit nummer vaststellen. Het bruist overal in Vlaanderen, en het Willemsfonds is in de buurt, niet enkel aan de feesttafels. Cultuur staat weerom in de schijnwerpers. Beeldend en geletterd. Een nieuwe editie van de Bronzen Uil wordt voorbereid. Dat literair festival werd in het leven geroepen naar aanleiding van de viering van het 160-jarig bestaan van het

“*Liberaal, Vlaams en Vrijzinnig Humanisme zijn de pijlers van het Willemsfonds*”

Onder vrienden

Willemsfonds. Een blijvend en jaarlijks tastbaar initiatief. Mag ik dromen over een gelijkaardig initiatief wanneer het Willemsfonds 180 jaar bestaat? Ik denk nog ergens een idee met een Zilveren Stif in een lade te hebben liggen.

Liberaal, Vlaams en Vrijzinnig Humanisme zijn de pijlers van het Willemsfonds. En over die laatste pijler wil ik de noodklok luiden. In het Vlaams Regeerakkoord werd geluidloos een afspraak ingeschreven om een frontale aanval in te zetten tegen de levensbeschouwelijke vakken in het officieel onderwijs. En dat is zeer erg voor het vak niet-confessionele zedenleer. De enige houvast tegen het nog steeds aanwezige religieuze overwicht in de wijze waarop Vlamingen naar het functioneren van de samenleving kijken vormt precies niet-confessionele zedenleer. Abortus, euthanasie, persoonlijke vrijheid, het zijn slechts enkele van de maatschappelijke verworvenheden die niet zonder niet-confessionele zedenleer zo een belangrijke plaats in onze gemeenschap zouden kunnen ingenomen hebben. En wat zo beangstigend is vormt de vaststelling dat de aanzet tot het afschaffen van de levensbeschouwelijke vakken vanuit een zogenaamd onverdachte hoek komt. Bij de onderhandelingen heeft met name Vooruit dit in het regeerakkoord doen inschrijven. Alle pogingen om dit politieke voorschrift enigszins te milderen botste op een hard "njet" van de partijvoorzitter. Het is dus een dictaat geworden. Hoe is het mogelijk dat precies de partij die de erfopvolger is van de socialistische partij die in de jaren 50 van de vorige eeuw het voortouw nam in de schoolstrijd? De "ontvoogding" van de Vlaming zal op filosofisch vlak teniet gedaan worden. Want wie gaat binnen een aantal jaren nog weten wat een Lentefeest is, of het Feest van Vrijzinnige Jeugd? Bij uitstek ijkpunten voor een vrijzinnige begeleiding naar een ideologische en filosofische alternatieve weg naar volwassenheid. Dat de hervorming van de levensbeschouwelijke vakken ook gaat leiden tot duizenden ontslagen wordt er blijkbaar met een ideologische glimlach bij genomen. Want er moet ook hier bespaard worden. Op volle snelheid 100 miljoen per jaar. Onze gelijkgestemden aan de linkerkant zouden met schaamrood in de spiegel moeten kijken. Hoe werd dat weer verwoerd? Arm Vlaanderen! - Sylvain Peeters".

Peter Laroy
directeur Liberas

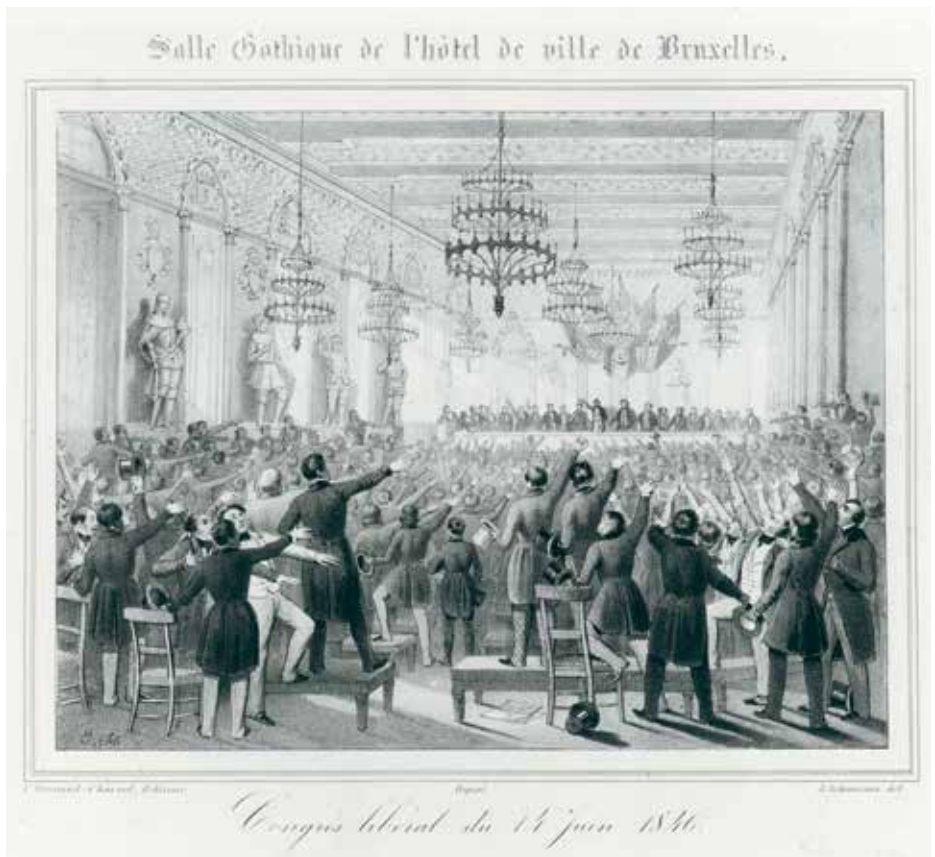
Op 14 juni 2026 vierden de liberalen in België de 180ste verjaardag van de oprichting van de partij. Dit jubileum wordt duidelijk overschaduwd door de vaststelling dat de ideologie het lastig heeft om zichzelf blijvend op de politieke kaart te zetten. Uit de vele artikels en boeken die naar verklaringen zoeken voor deze crisis verdienen twee recente anderstalige publicaties aandacht.

Wortels van het liberalisme

De publicatie van de Duitse literatuurwetenschapper Albrecht Koschorke analyseert het vroegliberalisme (de periode vóór de revoluties van 1848) en gebruikt het als verklaring voor de vraag waarom de moderne liberale democratie vandaag zo diep in de crisis zit en kwetsbaar is voor populisme. Hij stelt dat wanneer het liberalisme dit toekomstverhaal verliest (zoals nu vaak het geval is), het zijn overtuigingskracht verliest. Het boek betoogt dat de huidige problemen niet nieuw zijn, maar vanaf het prille begin in het liberalisme ingebakken zaten. Klassieke liberale denkers stonden erg wantrouwig tegenover onbepaalde overheersing door het volk. Ze zagen de democratische meerderheid als een potentieel gevaar. De 'soevereiniteit van de rede' (en het recht) moest daarom dienen als een beschermende filter om de impulsieve 'massa' in te dammen. In plaats van directe democratie streefden vroege liberalen naar een systeem van politieke vertegenwoordiging. Hoogopgeleide, rationele en bezittende elites moesten de wil van het volk filteren en vormgeven. Dit leidde tot de instituten van onze huidige rechtsstaat, maar creëerde ook een structurele kloof tussen de burger en de macht. Het liberalisme beloofde vanaf het begin universele vrijheid en gelijkheid voor iedereen. In de praktijk sloot het volgens Koschorke echter grote groepen uit (zoals vrouwen, arbeiders en gekoloniseerde volkeren) omdat zij als nog 'onrijp' of 'onredelijk' werden beschouwd. Om deze uitsluiting te rechtvaardigen, leunde het liberalisme zwaar op een dwingend vooruitgangsgeloof. De beloofde gelijkheid werd naar de toekomst verschoven: ooit zou iedereen klaar zijn voor vrijheid. Bij de oprichting in 1846 stelde de liberale partij in België vijf programmapunten voor: vrijheid van onderwijs, vrijheid van vereniging, vrijheid van pers, scheiding van kerk en staat en uitbreiding van het kiesrecht. Dit waren concrete punten, die voortvloeiden uit de politieke realiteit en

Bij 180 jaar Liberale Partij

Vrije geesten
in zwaar weer

Oprichtingscongres Liberale Partij, 1846.

minder vanuit ideologische denkbeelden. Hoewel Koschorke focust op de Duitstalige ruimte en de 'Belgische' liberalen zich vooral in de Franse invloedssfeer bevinden zijn er wel raakpunten.

Succes, overleven of herstel

Koschorke stipt in zijn inleiding kort de merkwaardige tweestrijd aan tussen liberale partijen die economisch rechts denken maar op cultureel vlak links. Over deze kloof en ook over de crisis binnen het politieke liberalisme publiceerde Benjamin Biard (onderzoeker

bij het Franstalige 'Centre de Recherche et d'Information Socio-Politiques' (CRISP) in mei 2026 een essay over de toestand van de Belgische liberale partijen. Het is meteen een sprong van de beginjaren van de liberale partij in België naar het heden. Biard biedt vooral een scherpe analyse van wat er de voorbije twee jaar is veranderd in de liberale familie in België. Hij grijpt terug naar de 175ste verjaardag van de oprichting van de Belgische Liberale Partij. Het jubileum leidde toen tot een opvallende toenadering tussen MR en Open Vld. Voorzitters Georges-Louis

Bouchez en Egbert Lachaert gingen samen op 'tourn e lib rale', vierden gezamenlijk het feest in het Brusselse stadhuis en organiseerden in oktober 2021 een gemeenschappelijk congres met meer dan 4.500 aanwezigen. Vandaag is daar maar weinig meer over, aldus Biard die stelt dat de relaties tussen de MR en Anders (de naam die Open Vld op 19 januari 2026 aannam) grondig zijn verzuurd. De federale en regionale verkiezingen van 9 juni 2024 waren voor de twee liberale partijen een studie in contrasten. De MR boekte winst (+2,7%) en haalde nationaal 10,3% van de geldig uitgebrachte stemmen. Open Vld daarentegen kende een zware terugval (-3,1%) en strandde op amper 5,5%. Biard verklaart dit verschil vanuit de politieke positionering: waar de MR in Franstalig Belgi  nauwelijks concurrentie rechts van zich heeft, staat Open Vld in Vlaanderen onder voortdurende druk van de N-VA, die al sinds 2010 de grootste Vlaamse partij is. Veelzeggend is volgens hem de rol die beide partijen speelden in de Vivaldi-coalitie. De MR koos bewust voor een strategie van wat de auteur omschrijft als 'particip-oppositie': deelnemen aan de regering, maar tegelijk de eigen regeringspartners scherp bekritiseren. Alexander De Croo moest als Open Vld-premier net het omgekeerde doen: bruggen bouwen en compromissen sluiten. De kiezers beloonden de aanvallende stijl van de MR; Open Vld betaalde de prijs van het verantwoordelijke midden. Na de verkiezingen trok Open Vld-voorzitter Tom Ongena meteen de conclusie: zijn partij had geen mandaat gekregen om mee te besturen en zou in de oppositie gaan. Het regeerakkoord van de Arizonacoalitie (N-VA, MR, Les Engag s, Vooruit en CD&V) dat op 3 februari 2025 tot stand kwam, was dan ook

Oprichtingscongres PVV/PLP, 1961.

Oprichtingscongres VLD, 1992.

voor het eerst in de geschiedenis een federale regering met de MR maar zonder de Vlaamse zusterpartij. Het is niet alleen de electorale kloof die de twee partijen uit elkaar drijft, aldus Biard. Er is ook een groeiende ideologische afstand. Terwijl Open Vld zich op culturele thema's (migratie, criminaliteit, milieu) duidelijk naar centrum-links verschoof, nam de MR onder Bouchez de tegenovergestelde richting. De MR positioneert zich vandaag uitdrukkelijk als een rechtse partij die geen excuses maakt voor haar conservatisme, vergelijkbaar met de sarkozyaanse UMP in Frankrijk. Die koerswijziging zorgde voor venijnige uitspraken over en weer.

MR-Vlaanderen

Het is Biards uiteraard niet ontgaan dat de MR ambitie heeft om voet aan de grond te krijgen in Vlaanderen, m t als achtergrond de impliciete dreiging dat Open Vld/Anders het misschien niet zal halen. Bouchez verklaarde al in de zomer van 2024 na te denken over lijsten aan de noordkant van de taalgrens. Sindsdien zijn er verdere concrete stappen gezet met onder andere de aankondiging van een Nederlandstalige werking van het Studiecentrum Jean Gol. Biards essay eindigt met een politiek-historische kijk op het thema. Terwijl de traditionele Belgische partijen vanaf eind jaren 1960 op communautaire basis opsplitsten, lijkt de strategie van de MR nu de omgekeerde beweging in te zetten: een Franstalige partij die probeert haar vleugels uit te slaan naar Vlaanderen, als een soort overname. Of dat zal lukken, is allerm nst zeker. Pogingen van communautair georganiseerde partijen om aan de andere kant van de taalgrens door te breken, leverden tot nu toe zelden succes op. En Anders, hoe verzwakt ook, is niet van plan de fakkel door te geven. De verjaardag van 2026 is in elk geval een andere dan die van 2021, aldus de ondertoon van deze CRISP-onderzoeker.

Albrecht Koschorke, 'Souver nit t der Vernunft. Die kulturellen Anf nge des Liberalismus', Berlijn, 2026.

Benjamin Biard, 'Les partis lib raux: entre succ s, survie et recomposition, Les @nalyzes du CRISP en ligne', 21 mei 2026. Gratis te raadplegen op www.crisp.be.

Het Belgicistische collectief B Plus pleitte in De Morgen (10/6/2026) voor een herfederalisering van regionale bevoegdheden. Hun boodschap is helder: de huidige versnippering werkt verlamrend en enkel een terugkeer naar een sterker federaal niveau kan nog orde scheppen. Dat Belgicistische pleidooi klinkt verleidelijk in zijn eenvoud. Toch doet de opinie in De Morgen, zeker gezien de liberale signatuur van een aantal ondertekenaars, de wenkbrauwen fronsen. Voor het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) leidt een gelijkaardige diagnose namelijk tot een tegenovergestelde conclusie.

Opnieuw meer bevoegdheden voor België biedt volgens het LVV het comfort van schijnbare eenvoud.

Herfederalisering is zelfbedrog

Voor het LVV: Janna Bauters, Pieter-Jan Van De Weghe, Michiel Rogiers, Ludo Vandervelden, Mathias Adriaenssens, Thibault Viaene, Maarten De Bousser (voorzitter) en Lawrence Vanhove (*)

Picassoschilderij
Over de analyse bestaat nochtans weinig discussie. De Belgische staatsstructuur is uitgegroeid tot een institutioneel kluwen dat nog moeilijk te verantwoorden is. Ze lijkt steeds meer op een Picassoschilderij: intrigerend, maar voor wie erin moet functioneren vooral verwarrend. Bevoegdheden zijn versnipperd, overlappen elkaar of zijn kunstmatig opgesplitst, wat coherente besluitvorming bemoeilijkt. De budgettaire realiteit is alarmerend. De federale overheid int het gros van de inkomsten, maar deelt dermate veel uit aan de regio's dat ze niet langer beschikt over het budget om haar uitgaven voor de kerntaken te dekken. Een begroting in evenwicht brengen wordt daardoor een vrijwel onhaalbare opdracht. Zeker als de regio's budgettaire de

tering niet naar de nering zetten. De deelstaten beschikken dan wel over aanzienlijke middelen en beleidsruimte, de huidige structuur reduceert hen tot subsidiemachines en leidt tot keuzes die niet in verhouding staan tot hun eigen verantwoordelijkheid.

Het probleem is echter breder dan institutionele complexiteit alleen. België kampt met een teveel aan overheid, een chronisch gebrek aan budgettaire discipline en vooral met onvoldoende rekenschap. Een systeem dat verantwoordelijkheid niet eenduidig samenlegt, creëert een habitat voor politici om hun macht met geld te bestendigen. Vandaag kopen we het status quo met schuld op kap van de volgende generatie. Een institutionele omwenteling dringt zich dan ook op. Zonder ingreep blijft de federale

overheid aangewezen op besparingen in haar kerntaken, precies de domeinen waar het zonneklaar is dat ook de overheid van de toekomst een rol moet spelen. Denk aan justitie en defensie. Wie de situatie ernstig neemt, kan dus niet om een hertekening van de staatsstructuur heen. Maar daar eindigt de consensus.

Meer regionalisering
Waar B Plus inzet op herfederalisering, pleit het LVV voor meer regionalisering en responsabilisering. Dat is geen Vlaams-nationalistisch pleidooi, maar vertrekt vanuit fundamentele liberale uitgangspunten: wantrouwen tegenover machtsconcentratie en de overtuiging dat beleid zo dicht mogelijk bij de burger moet worden gevoerd. Liberalen willen geen samenleving die top-down wordt

geboetseerd. Het subsidiariteitsprincipe is richtinggevend: beleid vindt het beste plaats op het laagste niveau waar men effectief kan handelen.

Dat geldt des te meer in een land als België, waar beleidsvoorkeuren tussen regio's - en zelfs binnen regio's en tussen burgers onderling - uiteenlopen. Onderwijs, arbeidsmarkt, gezondheidszorg of kinderopvang raken aan fundamentele maatschappelijke keuzes. Dat die keuzes verschillen tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel hoeft niet te verbazen. Eerdere staatshervormingen hebben net in periodes van blokkering en wederzijds veto geleid tot een - zij het tijdelijke - pacificatie. Herfederalisering miskent die realiteit en geschiedenis. Ze probeert divergenties opnieuw in één model te persen, wat tot immobilisme zal leiden. Bovendien is "groter" niet hetzelfde als "efficiënter". One-liners als "één minister is beter dan zes" klinken goed, maar houden zelden steek. Eén grote bureaucratische moloch is niet noodzakelijk doeltreffender, integendeel. Schaalvoordelen bestaan, maar vooral in domeinen zoals fundamentele vrijheden, de rechtsstaat, een eengemaakte markt, defensie of grote infrastructuur. Voor veel andere bevoegdheden werkt nabijheid beter. "All politics are local". Zwitserland toont hoe sterke lokale autonomie, duidelijke accountability en een slimme combinatie van publieke en private structuren leiden tot beter bestuur. In de stad Zürich alleen wordt het openbaar vervoer als een perfect lopend horloge gerund door 37 verschillende organisaties, mensen komen vanuit de hele wereld om het systeem te ervaren als inspiratiebron voor hun lokaal beleid. Zulke voordelen van decentralisatie kunnen ook gelden bij uitstek voor gezondheidszorg en arbeidsmarkt. De huidige versnippering is problematisch, maar de oplossing ligt niet in herfederalisering. Integendeel: coherente bevoegdheidspakketten op regionaal niveau zorgen voor duidelijker beleid én verantwoordelijkheid. Wie mensen begeleidt naar werk, moet de volledige keten in handen hebben. Wie gezondheidsbeleid uitstippelt, moet preventie en curatieve zorg kunnen verbinden.

Fiscale autonomie
Een cruciaal element daarbij is fiscale autonomie. Wie beleid voert, moet ook instaan voor de financiering ervan. Vandaag geven deelstaten geld uit dat elders wordt geïnd. Dat vertroebelt democratische rekenschap. Meer fiscale responsabilisering is een noodzakelijke stap om niet alleen efficiënter beleid te voeren, maar ook een andere politieke cultuur te creëren. Beleidsmakers staan dicht bij de

Vlaanderen, met zijn grotere spaaroverschotten, wordt door financiële markten impliciet gezien als ultieme waarborg voor de Belgische staatsschuld.

burger, en worden er ook rechtstreeks op afgerekend. Daarachter schuilt een fundamenteel liberaal inzicht: kennis zit verspreid. Geen enkele centrale overheid kan alle informatie, noden en voorkeuren capteren in één model. Herfederalisering gaat hieraan voorbij en overschat de capaciteit van één niveau om complexe samenlevingen te sturen. Tegelijk moet de olifant in de kamer worden benoemd. De Belgische overheden geven te veel uit, vaak aan niet-productieve activiteiten. Politici - van alle partijen - proberen problemen te bezweren met subsidies en uitkeringen en kopen zo steun. Daar moet paal en perk aan worden gesteld. Geen enkel heilig huisje mag overeind blijven.

De krekel en de mier
Daarbij komt een ongemakkelijke realiteit. Vlaanderen, met zijn grotere spaaroverschotten, wordt door financiële markten impliciet gezien als ultieme waarborg voor de Belgische staatsschuld. Als het beleid

niet wordt bijgestuurd, riskeren niet alleen toekomstige generaties maar ook de huidige spaarders de rekening te betalen. Het is het aloude verhaal van de krekel en de mier. Herfederalisering biedt het comfort van schijnbare eenvoud. Maar eenvoud is hier zelfbedrog. Wie België werkbaar wil houden, moet de complexiteit niet ontkennen maar structureren. Meer regionale autonomie koppelen aan echte verantwoordelijkheid is een bestuurlijke noodzaak.

Alleen zo kan dit land opnieuw functioneren: helderder, efficiënter en vooral eerlijker tegenover de burger én de volgende generatie. De keuze is dus niet tussen België of Vlaanderen. De keuze is tussen een staat die verantwoordelijkheden verduistert, en een bestuur dat macht, middelen en rekenschap opnieuw samenbrengt.

*(De verkorte versie van de tekst werd gepubliceerd in De Morgen van 15 juni 2026)

Afscheid van Simonne Callebaut

Op 30 mei 2026 overleed te Gent Simonne Callebaut. Simonne, geboren te Sint-Gillis-bij-Dendermonde, werd net geen 100 jaar en was het oudste lid van het Liberaal Vlaams Verbond. Simonne was de weduwe van Gilbert De Cock en de mama van Philippe De Cock. Simonne was een trouwe medestander en nam jarenlang deel aan tal van activiteiten van het LVV. Zij was ook mede-oprichtster van de PVV-afdeling van Jette, en stichter en ere-voorzitter van de Liberale Vrouwen van Jette. Voor de lokale liberale partij was zij een onmisbare kracht tijdens verkiezingscampagnes. Onder haar voorzitterschap groeide deze vereniging uit tot een dynamische vriendenkring. Simonne was tevens oud-ondervoorzitster en bestuurder van de nationale Vereniging van Liberale Vrouwen, en professioneel persoonlijk assistente van tal van liberale ministers. "Betrokken en gedreven in alles wat ze ondernam", zo lezen we op haar doodsprentje. In naam van het LVV en Het Volksbelang betuigen we onze innige deelneming aan de familie van Simonne.

Karel V als mens en als heerser

Karel V (1500-1558), geboren in een toilet in Gent, maar later de grote heerser over Spanje, Duitsland, de Nederlanden, een grote brok van Centraal-Europa en ja ook Midden- en Zuid-Amerika. Hoe kwam het toch dat die man zo'n groot rijk wist te besturen? Met die vraag in het achterhoofd schreef historicus Vincenzo De Meulenaere een biografie over een van de bekendste historische personages uit onze vaderlandse geschiedenis.

Bert Cornelis

Het boek draagt als ondertitel: “De machtigste man ooit in Vlaanderen geboren.” Dat zegt heel veel. Karel V was de eerste internationale vorst, zo weet De Meulenaere. De landen van toen bestonden voornamelijk uit gefragmenteerde kleine staatjes. Spanje was Spanje niet, België bestond al helemaal niet. Vraag is natuurlijk hoe het praktisch mogelijk is om zo'n uitgebreid en verscheiden gebied deftig te besturen. Karel kon rekenen op een gigantisch administratief apparaat en lokale getrouwe aanhangers die een oogje in het zeil hielden. En een sterk leger om overal af en toe brandjes te gaan blussen. De auteur toont ook dat Karels macht minder absoluut was dan vaak wordt gedacht. Hij moest voortdurend onderhandelen met lokale elites, rekening houden met culturele verschillen binnen zijn rijk en omgaan met logistieke beperkingen in een tijdperk zonder snelle communicatie. Dat maakt zijn prestaties des te indrukwekkender, maar ook menselijker.

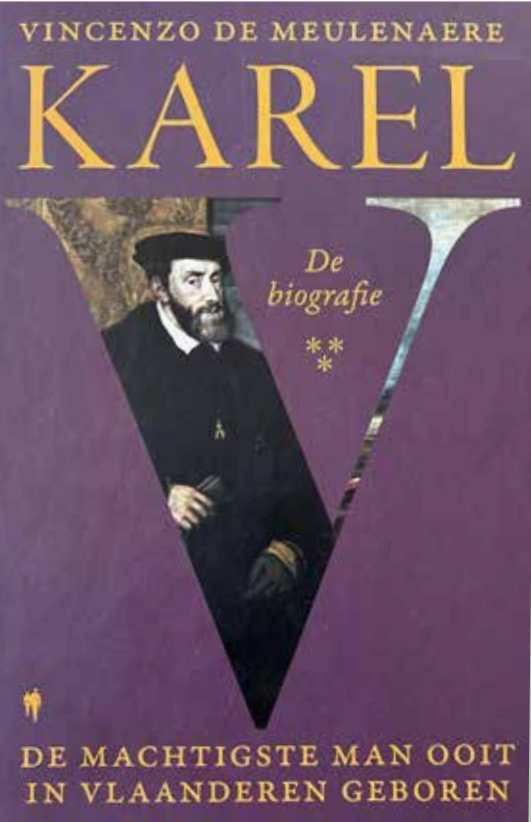
Hij vloekte in het Mechels

En Karel was een autoriteit, die gezag afdwong en een bijna goddelijke uitstraling had. En Karel was een Vlaming. Zelfs een ‘Gentenaar’. Hij was geboren in Gent, maar wel opgevoed in Mechelen. Vlaamser kan het niet... Hij vloekte in het Mechels. Hij sprak geen Nederlands, wel Frans, de taal van de elite, en gebroken Duits. De toekomstige vorst werd opgevoed als Habsburger, van zijn grootvader Maximiliaan, maar natuurlijk ook als Bourgondiër, Bourgondië waarvan hij ook afstamde via zijn vader Filips de Schone. Hij kreeg een beschermde opvoeding tijdens zijn jeugd, als in een gouden kooi. Zijn leermeesters waren niet van de minste, een latere paus, de grote humanist Erasmus... En dit als wees want zijn moeder Johanna van Castilië was waanzinnig geworden en zijn vader

Filips de Schone stierf erg jong aan tyfus. Voor zijn 20ste werd Karel in 1519 keizer van het Heilige Roomse Rijk. Allemaal een beetje “per ongeluk”, door overlijdens van voorgangers, en de macht van het geld en de katholieke kerk. De Meulenaere schildert Karel V dus vooral als personage, met zijn goede en slechte kanten.

Eerste kennismaking

Vincenzo De Meulenaere heeft zich aan een ambitieuze opdracht gewaagd om het leven en de erfenis van de machtige Karel te reconstrueren. Het resultaat is een vlot leesbare, goed opgebouwde biografische studie die vooral indruk nalaat door de helderheid en de narratieve kracht. Het boek schippert tussen de historische diepgang en de leesbaarheid. Alle begrippen zoals het Heilige Roomse Rijk, de Habsburgse dynastie en de machtsstrijd worden zeer informatief benaderd. Het boek is een uitstekende eerste kennismaking met de persoon van Karel V. De Meulenaere volgt zijn leven chronologisch en plaatst hem voortdurend in zijn politieke en religieuze context.

Vincenzo De Meulenaere.

Karel kreeg ook te maken met tal van conflicten, op militair vlak met de voortdurende oorlogen met Frankrijk en het Ottomaanse Rijk, met het opkomende protestantisme van Maarten Luther. Daarbij slaagde Karel V er niet in de religieuze conflicten te bezweren en moest hij vrede sluiten met zijn tegenstanders op het slagveld. Op latere leeftijd beslist hij dan ook om af te treden en zijn rijk onder zijn zoon Filips II en zijn broer Ferdinand te verdelen.

Europa

Wat het boek ten slotte bijzonder maakt is dat de auteur parallellen trekt met het moderne Europa. Zonder daarbij de historische tijdsverschillen uit het oog te verliezen. De Meulenaere ziet hoe thema's zoals culturele diversiteit, politieke verdeeldheid en godsdienstspanningen al in de 16de eeuw speelden. Dat geeft het boek een onverwachte actuele dimensie. Vincenzo De Meulenaere is historicus en auteur en onderwijsassistent aan de VUB. Hij schreef eerder het boek ‘Coudenberg, het verdwenen Versailles van België’, een boek over een van de grootste verdwenen paleizen ooit in hartje Brussel. Op X is hij als DM_Vincenzo heel populair met zijn geschiedkundige posts. Hij is ook voorzitter van Open Vld Blankenberge.

Vincenzo De Meulenaere, Karel V, de biografie. De machtigste man ooit in Vlaanderen geboren, Borgerhoff & Lamberigts, Gent, 2026, 35 euro.

Hoog tijd voor de Danelaw

Mocht de Amerikaanse president Donald Trump ook maar enig benul hebben van buitenlands beleid, en van geschiedenis, hij zou lering kunnen trekken over het verstandsverdrag dat Engelsen en Denen in de negende eeuw hadden gesloten. Dan zou hij ook geweten hebben dat die andere Skandinaven, de Noren, in diezelfde eeuwen uitzwermden naar het Westen, de Shetlands, de Färöer, de Hebriden, IJsland en Groenland. De Zweden deden hetzelfde naar het Oosten tot in Kiiv waar ze een eigen staat stichtten.

Lukas De Vos

Pas in 1721 begint de Deense geschiedenis in Groenland. Op vraag van Hans Egede, een missionaris die nabestaanden van de Vikings wou vinden om ze te bekeren tot het protestantisme. Koning Frederik IV gaf zijn toestemming. Egede - wiens bekladde standbeeld nu in de Groenlandse hoofdstad Nuuk (voorheen Godthåb) staat – vond alleen Inuït, en achtte het zijn plicht die met de nodige dwang de ware leer op te dringen. (In Zweden deed Lars Laestadius in de 19e eeuw hetzelfde in Lapland, gedwongen bekering,

scholing en geen alcohol, achteruitstelling ook van de Sami).

Landhonger van Trump

In elk geval was er in 1721 van de VS nog geen sprake, de landhonger van de vorige en huidige eeuw heeft bijna lachwekkende vormen ondergaan in de visie van Trump, die in de gauwte Canada wil annexeren, Groenland overkopen en bezetten (dat lukte wel met Louisiana of Alaska, en met geweld ook met Texas en Nieuw Mexico), de zeeën tot een Mare Americana wil omvormen, en bepalen wat elk land van het hele kontinent mag doen of verhandelen. De 'democratische' VS bepaalt eigenmachtig, tegen VN, Internationale gerechtshoven, en andersdenkenden in, welk beleid dient opgelegd: met bruto geweld (Grenada 1983, Venezuela 2025, Vietnam, Irak, Afghanistan, Iran), uithongering (Cuba)

of gewoon met omkoperij (Europese Unie). Voor met name Groenland speelt echter een wezenlijke factor mee: de Danelaw. Trump heeft het daar zo niet mee. Voorbijgestreefd, koloniale afspraken, vindt hij. Hij vergeet natuurlijk dat er geen grotere koloniale zijn dan de Amerikanen – misschien niet zozeer in landverwerving (hoewel, zonder burgeroorlog nooit zo groot geworden; en wat ze inpikten in de Stille Oceaan aan eilanden en de Filipijnen was ook niet min) als wel in financiële uitzuiging. 'Make America Great Again'. Het zal wel dat de dollarstandaard beschermt tegen triljoenen openbare schulden, correctie: in maart 2026 39.000 miljard, meer dan 120 % van hun BBP – erger dan België dus en een verdrievoudiging op 25 jaar tijd. “De combinatie van extreem hoge schuld, stijgende rentelasten en politieke verlamming maakt de huidige

Donald Trump: "Mijn eigen moraliteit. Mijn eigen verstand."

koers op langere termijn moeilijk houdbaar", waarschuwt Gerard Driehuis (Welingelichte Kringen, 15 april 2026).

De wet van de sterkste

Het is niet omdat hij de wet ombuigt naar zijn eigen belangen en inzichten, dat hij ook gelooft wat hij toetert als de New York Times (9 januari 2026) hem vroeg of er grenzen zijn aan zijn wereldwijde macht: "Mijn eigen moraliteit. Mijn eigen verstand. Dat is het enige dat mij kan tegenhouden. (...) Ik heb het internationale recht niet nodig". Het is eraan te merken. De wet van de sterkste. En dan botst hij op een vrouw voor wie hij de neus ophaalt: Mette Frederiksen, op dat ogenblik bezig aan haar tweede ambtstermijn als eerste minister van Denemarken. Na een hoogoplopend telefoongesprek in januari 2025, schold Trump haar de huid vol, en dreigde niet alleen met economische maatregelen en de inzet van troepen, maar ook met nog hogere taksen op de invoer van Deense producten. Frederiksen hield nuchter voet bij stuk: "Han har ikke trukket trussel om straftold tilbage. Nee, hij heeft de dreiging met strafheffingen niet ingetrokken" (DR, 16 januari 2025). In de tussentijd van toen tot de vervroegde parlementsverkiezingen op 24 maart 2026 in Denemarken, heeft Trump zowat alle Europese staten in het harnas gejaagd door zijn narcisme (hij heeft zich intussen als Standbeeld in Gaza Resort vertoond, als Jezus Christus, als kandidaat Nobelprijswinnaar voor de vrede [!], en de wansmakelijke vredesbeker van de FIFA voor de wereldkampioenschappen voetbal aanvaard), zijn onbetrouwbaarheid, zijn afdreigingen en zijn wispelturigheid. En zelfs zijn achterban door een oorlog te beginnen tegen Iran, die alleen maar

Netayahu's uiterst rechtse regering in Israël is ten goede gekomen, maar vooral een zware energiecrisis heeft uitgelokt, wereldwijd.

Koele Deense diplomatie

Frederiksen heeft van die verslechtering der relaties blij gegeven van koele diplomatie en standvastigheid. Dat heeft haar geen windeieren gelegd, want in de peilingen was ze al afgeschreven, toch is ze erin geslaagd opnieuw de grootste partij te blijven (met fors verlies, dat wel) en na drie pogingen opnieuw regeringsleidster te worden van een nu erg linkse coalitie. Doorslaggevend is dat ze erin geslaagd is ook de autonome regering van Groenland (de Naalakkersuitut) aan haar zijde te krijgen. Tegelijk heeft ze de (overdreven) verwijten van Trump dat Kopenhagen niet in staat is de opmars van Rusland en China rond Groenland af te weren, nadrukkelijk ontkracht. Natuurlijk is Groenland belangrijk voor de grootmachten, omdat door de opwarming van de aarde steeds meer poolijs wegsmelt, en nieuwe vaarroutes ontstaan. Er zijn inderdaad verschillende belangen die meespelen: militair, digitaal en economisch. Denemarken is nooit afkerig geweest van Amerikaanse bases. Al in 1943 hielp de bouw van de luchtmachtbasis Thule zodat Duitsland er niet in slaagde weerstations op het eiland op te starten. Vanaf 1958 wordt ook de ruimte gecontroleerd door NORAD (North American Aerospace Defense Command). Een tweede belang is dat door de digitalisering kwetsbare onderzeese datalijnen zijn verzonken die bij sabotage het openbaar (en het niet openbaar) leven danig in de war kunnen raken of processen afbreken of platleggen. Groenland is een belangrijk knooppunt. Ten slotte is het eiland rijk aan allerlei zeldzame erts en metalen. Ze zijn moeilijk te ontginnen, en mijnbouw is niet graag gezien door de 57.000 inwoners van Groenland, ook al is er plaats genoeg op die 2.166.000 km² oppervlakte.

Chinees blauwtje

Dat Denemarken niet gevoelig is voor de spionage van Moskou of Peking is pertinent onwaar. China heeft in tempore non suspecto zacht aan invloed gewonnen. "Déjà largement présente en Islande [aluminumwinning] ou sur l'archipel norvégien de Svalbard [Spitsbergen, waar Rusland sinds het Verdrag van 1920 aan mijnbouw mag doen], il a affirmé son intention de financer l'agrandissement des aéroports de Nuuk, d'illulissat et de Qaqortoq" (Classe Internationale, 23 juli 2020). Vergeefs. Peking heeft wel rechten verworven om te boren naar bodemrijksdommen in de Citronenmijn, maar liep een nieuw blauwtje op toen ze in 2016 de voormalige Deense zeemachtbasis wou overkopen.

Maar dat geldt ook voor de Amerikanen. Groenland heeft 's werelds grootste natuurparken. In één daarvan, dicht bij Nuuk, willen ze gaan graven – dat is niet naar de zin van het Groenlands eenkamerparlement (Inatsisartut met 31 zitjes). Trump heeft mooi te betogen dat Denemarken, als koloniale macht sinds 1620 toen ze Tranquebar (Tharangambadi) in India verwierven, niet te beroerd was om tijdens en na de dekoloniseringen die bezittingen (ook in Ghana) te verkopen aan Groot-Brittannië en later zelfs aan de Verenigde Staten. Met name de Maagdeneilanden kocht Washington in 1917 over voor een luttele 25 miljoen dollar.

En nu willen ze niet meer?

De tijden zijn veranderd, de democratie eist dat de plaatselijke bevolking zelf kiest. En dat doet ze, zelfs nu Kopenhagen nog altijd een kleine 500 miljoen pompt in de overheden, en bevoegd blijft - in overleg weliswaar – voor buitenlandse zaken en defensie. En voorlopig ook over de zeerechten (12 en 200 mijlszones). Een nog altijd niet uitgeklaard dispuut geldt de claims op meer zeggenschap en uitbreiding boven de 200 mijl door Rusland, Canada en Denemarken. Het is namelijk zo dat de onderzeese Lomonotovrug die onder Groenland ligt doorgroeit tot de Noordpool. Goed voor Denemarken. Maar Rusland beweert dat hun continentaal plat in het eigen poolgebied doorloopt. Canada houdt vol dat het een verlengstuk van zijn continentaal plat betreft. Hoedanook, de bevoegde VN-commissie heeft zich sinds 2001 nog niet uitgesproken over de claims die volgens het zeerecht (artikel 76, paragraaf 8) kunnen ingediend worden. Is het daarom misschien dat Trump zowel Canada als Groenland wil aanhechten?

De Deense premier Mette Frederiksen.

Staatshervormingen worden overbodig

Meer Europa, minder België

Mark Bienstman (mbienstman@hotmail.com)

Tijdens mijn zoektocht naar de juiste formulering van het fameuze artikel 35 van onze Grondwet (wat volgens veel aanhangers van het confederalisme het vertrekpunt zou moeten zijn voor een zoveelste staatshervorming), ben ik – logischerwijze – ook op artikel 34 van onze Grondwet gebotst. En dat was een echte "eye opener" Daarover straks meer.

Maar eerst de context: onze samenleving wordt op dit ogenblik geconfronteerd met een tsunami van internationale geo-politieke problemen en uitdagingen: de internationale (on)veiligheid (denken we maar aan Oekraïne - Irak - ...) – energieschaarste - verdere verstoring van ons klimaat en leefmilieu - internationale migratie – verstoorde wereldhandel (met dank aan onze geprivilegieerde "partner" in de USA...) – de werking van sociale media (en AI) die tot een toenemende versplintering zorgen van onze samenleving fake news – aanzetten tot haat en tweedracht - ...) om er maar een paar te noemen. Alle analisten (en zelfs politici) hier zijn het eens: de wereldmachten (USA – China en in mindere mate Ruslan) doen gewoon hun zin (het recht van de sterkste) en wij Europa, wij staan erbij en kijken er naar.

Krachten bundelen

Kortom, als wij nog enigszins zelf ons lot in eigen handen willen nemen, moeten we

binnen Europa meer dan ooit samenwerken en de krachten bundelen. Zowel qua bevolking als wat betreft samengeteld BNP, zijn wij op papier ook zeker een wereldmacht. Maar wat zien we ondertussen in ons kleine land? Gelet op de quasi onmogelijkheid om (onder andere) de begrotingsontsporing degelijk aan te pakken, wordt er (alweer...) gepleit om nog maar eens een rondje 'staatshervorming' op te voeren, wat in de feiten zal neerkomen op een nog verdere splitsing van dit reeds hopeloos versnipperde landje. Dus juist het omgekeerde van wat de internationale context vraagt. Wij moeten dringend werk maken van nog meer bevoegdheden naar Europa door te schuiven en Europa dus sterker te maken. Op monetair gebied hebben we (gelukkig) al de euro. Maar we moeten ook zo snel mogelijk evolueren naar één eengemaakt Europees leger. Op gebied van buitenlands beleid en buitenlandse handel moeten we nog veel harder (en solidair) als één blok optreden. De internationale orde op gebied van vrijhandel – mensenrechten en internationale migratie – regels op gebied van bescherming van klimaat en leefmilieu - ... kunnen wij alleen maar vrijwaren als Europa als één blok onze Westerse beschavingswaarden wil en kan verdedigen.

Marginaal

En dat is nu precies het mooie van artikel 34 van onze Grondwet, want wat lezen we: "De uitoefening van bepaalde machten kan door een verdrag of door een wet worden opgedragen aan volkenrechtelijke instellingen." Dus géén behoefte aan ingewikkelde grondwetherzieningen, géén

behoefte aan gekwalificeerde meerderheden... gewoon een wet (met een gewone meerderheid) en ons land kan bevoegdheden (waar een EU-aanpak veel efficiënter en doeltreffender is in deze huidige woelige tijden) overdragen. Gedaan met de potsierlijke situatie waarbij ons land op internationale fora (zoals de EU, maar ook bijvoorbeeld de VN-milieuoferenties of het afsluiten van internationale handelsverdragen, (cfr. Mercosur) zich telkens moest "onthouden" bij de stemming, omdat er binnen ons land (tussen Brussel, Wallonië en Vlaanderen) géén consensus was over de betrokken materie en de Belgische afvaardiging zich dus niet kon/mocht uitspreken. Hoe irrelevant en marginaal kan een land worden op het internationale toneel? Dus staatshervorming: ja, maar niet "naar beneden" (door binnen ons reeds kleine land nog verder te versnipperen en te verdelen), maar "naar boven" (door op de eerste plaats de EU, maar verder ook de NAVO – wellicht zonder de VS - te versterken en volle bevoegdheid te geven over materies die er in deze woelige tijden echt toe doen). Via art. 34 van onze Grondwet kan dat allemaal (zonder eerste het Parlement te ontbinden – zonder verkiezingen – zonder bijzondere meerderheden, maar via een gewone wet, met een gewone meerderheid). Hier kan België – zoals we dat in het verleden nog hebben gedaan – het voortouw nemen en de andere lidstaten aansporen hetzelfde te doen en ons land (samen met de rest van de EU) wapenen voor een betere, veilige toekomst.

Anders.-fractieleider Egbert Lachaert.

Belastinggeld is geen zakgeld

De Vlaamse regering verdeelt jaarlijks meer dan 18 miljard euro aan subsidies, maar doet dat vaak achter gesloten deuren en zonder duidelijke regels. Terwijl de Vlaamse schuld richting de 74 miljard euro explodeert, deelt de ene na de andere minister miljoenen uit. Anders.-fractieleider in het Vlaams Parlement Egbert Lachaert pikt dit niet langer en dient vandaag een voorstel in om een einde te maken aan deze schimmige subsidiecultuur.

Wie werkt en onderneemt in Vlaanderen, moet erop kunnen vertrouwen dat belastinggeld goed wordt besteed. Vandaag is dat vertrouwen zoek. Ministers kunnen nu nog autonoom gigantische bedragen toekennen aan specifieke organisaties, zonder dat daar een helder reglement of objectieve criteria tegenover staan. Het resultaat? Een onoverzichtelijk subsidieregister en ministers die elkaar over en weer beschuldigen van vriendjespolitiek. Ondertussen betaalt de burger de rekening: tegen 2030 draagt elk Vlaams gezin mee aan een rentelast van 700 euro per jaar door de stijgende staatsschuld.

Respectvol

"Belastinggeld is geen zakgeld van een minister, maar komt van de burger. Daar spring je transparant en respectvol mee om," aldus Egbert Lachaert.

Pas lokale logica ook Vlaams toe. In de gemeente is de regel simpel: subsidies worden vooraf getoetst aan een duidelijk reglement, of ze worden als specifieke 'nominatieve' subsidie openlijk besproken en goedgekeurd door de gemeenteraad. Transparant en democratisch.

Anders. wil deze logica nu ook verankeren op Vlaams niveau. Het voorstel van Egbert Lachaert verplicht de regering tot twee keuzes: open subsidiereglementen: werken met vooraf vastgelegde criteria en budgetten waar iedereen gelijke kansen krijgt; parlementaire goedkeuring: subsidies aan specifieke organisaties moeten verplicht op een lijst die door het parlement expliciet wordt goedgekeurd bij de begroting.

"Laat transparant zien welke minister welke subsidies aan welke organisaties wil geven en laat dat democratisch valideren door het parlement. Als dat op lokaal niveau kan, waarom zou het dan niet op Vlaams niveau kunnen", aldus Lachaert.

Koehandel rond abortus

De liberalen van Anders. zijn scherp voor het voorstel van minister van Justitie Annelies Verlinden (CD&V) inzake abortus. "In plaats van het unaniem advies van de experts te volgen, maakt ze van dit dossier een regelrechte koehandel", zo vinden de Vlaamse liberalen.

In uitvoering van het vorig regeerakkoord was een expertenrapport opgemaakt. De conclusie was glashelder: schrap de verplichte wachttijd en breid de termijn uit naar 18 weken. "Het paste toen niet in het kraam van CD&V en ze hebben vervolgens alles geblokkeerd. Nochtans was dat expertenrapport er op hun vraag gekomen. Nochtans was dat expertenrapport er op vraag van de toenmalige voorzitter Joachim Coens gekomen", zo zegt Kamerlid Katja Gabriëls (Anders.).

Academische consensus

De liberalen hebben al langer een wetsvoorstel klaar dat het advies van de experts in de praktijk omzet: geen wachttijd en een uitbreiding naar 18 weken. Daar is academische consensus over én een parlementaire meerderheid in de Kamer. Maar CD&V blijft blokkeren.

België kent één van de laagste abortuscijfers ter wereld. Toch kiest 1 op de 5 vrouwen in de loop van haar leven om een zwangerschap af te breken. Het gaat over 18.000 à 19.000 vrouwen per jaar. 400 vrouwen moeten elk jaar naar Nederland om daar de keuze voor abortus te kunnen maken. "Omdat onze wetgeving niet langer beantwoordt aan de wetenschappelijk evidentie en maatschappelijke realiteit. En die vrouwen krijgen na het wegstemmen van ons wetsvoorstel in september 2024 nu een nieuwe klap in het gezicht. De socialisten waren toen naar eigen zeggen ontgoocheld maar Vooruit heeft sindsdien niks gedaan om het dossier vooruit te helpen en loopt nu aan het handje van de conservatieve krachten in ons land."

Het voorstel om voor slachtoffers van verkrachting alsnog de termijn op te trekken naar 18 weken roept vragen op. "Het is in ons land aan een rechter om vast te stellen of er sprake is van verkrachting. Bij mijn weten gebeurt zo een uitspraak niet binnen de 18 weken na de feiten. Dat is dus juridische onzin. Voer gewoon uit wat de experts samen hebben opgemaakt. Zo eenvoudig is het. De parlementaire discussies zijn vorige legislatuur al tot in den treure gevoerd. Nu is het tijd om eindelijk te doen wat moet", zo besluit Gabriëls.

Kamerlid Katja Gabriëls (Anders.).

www.anders.be